

Brüssel, 1. detsember 2016
(OR. en)

15070/16

SOC 763
EMPL 512
ECOFIN 1143
EDUC 411

MÄRKUS

Saatja:	Alaliste esindajate komitee (COREPER I)
Saaja:	Nõukogu
Eelmise dok nr:	14366/16 SOC 703 EMPL 482 ECOFIN 1037 EDUC 375
Komisjoni dok nr:	14358/16 ECOFIN 1033 UEM 362 SOC 699 EMPL 479 COMPET 581 ENV 709 EDUC 372 RECH 312 ENER 383 JAI 938 EUROGROUP 22
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU SOOVITUS euroala majanduspoliitika kohta

I. SISSEJUHATUS

Komisjon esitas 16. novembril 2016 sügisese majanduspaketi, mis hõlmab iga-aastast majanduskasvu analüüsi, häiremehhanismi aruannet ja ühise tööhõivearuande kavandit. Nii nagu eelmisel aastal, sisaldas pakett ka euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel eelnõu, mille eesmärk on omavahel paremini siduda ELi majanduse juhtimise euroala ja riiklik mõõde.

Paketis on leidnud kajastamist ELi majanduse elavnemine, mis on küll nõrk, kuid peaks siiski püsima. Samas on see elavnemine üha enam töövõimalusterohke, isegi kui tulemused tööhõive- ja sotsiaalses valdkonnas on liikmesriigiti jätkuvalt suuresti erinevad. Käesoleva aasta prioriteedid on investeringute taastamine, struktuurireformide teostamine ja vastutustundliku riigirahanduse tagamine, väljendades poliitilist järjepidevust ja keskendumist tugevamale rakendamisele. Kõigis prioriteetides pööratakse suuremat tähelepanu sotsiaalsetele kaalutlustele.

II. SOOVITUS EUROALA KOHTA

Euroala soovitus oodates informeerisid komiteede (majanduspoliitika komitee euroala formaadis, tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee) juhid praegust ja järgmist eesistujariiki oma ühisest arusaamisest selle kohta, kuidas tuleks euroala soovitus menetleda, ning nad lubasid teha tihedat koostööd õigeaegse ja koordineeritud panuse andmiseks. See lähenemisviis on kooskõlas korduva tavaga riigipõhiste soovitude menetlemisel ja viimaste arengutega sotsiaalse juhtimise raamistiku tugevdamise eesmärgil, sealhulgas Euroopa poolaasta raames.

Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee korraldasid soovituse tööhõive- ja sotsiaalaspektide analüüsimiseks ja arutamiseks 21. novembril ühise koosoleku. Komiteed leppisid kokku mõningates komisjoni teksti tehtavates muudatustes. Seejärel esitasid tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee juhid need muudatused 22. novembril toimunud majanduspoliitika komitee euroala formaadi koosolekule, kus tehti veel väikseid muudatusi.

Euroala soovituse tööhõive ja sotsiaalaspektid on esitatud **soovituses 3** ja **põhjenduses 5**. Seetõttu puudutavad ka tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee muudatused just neid osasid. Peale selle tehti kaks väikest, tehnilis-menetluslikku laadi muudatust ka volitustes ja põhjenduses 3.

Tekstis on võetud arvesse majanduspoliitika komitee euroala formaadi kokkulepitud muudatusi, kuid ainult neid, mis puudutavad tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu pädevusse jäävaid osasid (põhjendused 3 ja 5). Ülejäänud teksti arutatakse praegu ECOFINi komiteedes, kus seda võidakse veelgi muuta.

Alaliste esindajate komitee arutas ettepanekut (dok 14366/16) 30. novembril ja leppis kokku volituste teksti tehtavates muudatustes, mis on märgitud **paksus allajoonitud kirjas**. Komitee tasandil komisjoni ettepanekusse (dok 14358/16) tehtud muudatused on märgitud **paksus kirjas** ja väljajäetud kohad on tähistatud nurksulgudega [...].

III. KOKKUVÕTE

Alaliste esindajate komitee leppis kokku, et euroala majanduspoliitikat käsitleva soovitusel eelnõu edastatakse tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogule.

Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogul palutakse kiita heaks euroala soovitusel tööhõive- ja sotsiaalpoliitikaga seotud aspektid, nagu need on muudetud kujul esitatud käesoleva märkuse lisas.

Soovitus:
NÕUKOGU SOOVITUS
euroala majanduspoliitika kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 136 koostoimes artikli 121 lõikega 2,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,² eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust,

võttes arvesse tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee arvamust tööturu- ja sotsiaalpoliitika küsimustesse

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

ning arvestades järgmist:

- (1) Majanduse elavnemine euroalal jätkub, ent see on endiselt nõrk. Viimastel aastatel on tehtud märkimisväärsed edusamme: alates 2015. aastast on euroala SKP reaalkasv taastunud ja jõudnud kriisieelsele tasemele ning töötus on langenud pärast 2010.–2011. aastat madalaimale tasemele. Kogunõudlus on aga siiski loid, inflatsioon on Euroopa Keskpanga väga leebest rahapoliitikast olenemata tublisti alla sihttasel ja majanduskasvu piiravad sellised kriisi järelmõjud nagu makromajanduse jätkuv tasakaalustamatus ja suur võlakoormus kõigis majandussektorites; need sunnivad vähendama võlakoormust ning vähendavad tarbimiseks ja investeerimiseks kasutada olevaid vahendeid. Euroala majanduse kasvupotentsiaal on olnud langustrendis pikka aega, kuid kriis on seda veelgi võimendanud. Olenemata paranemise märkidest võivad püsiv investeerimislõhe ja töötuse kõrge määr nõrgestada majanduskasvu väljavaateid veelgi. Euroala majanduse tasakaalustamine on olnud jätkuvalt ebasümmeetriline ning ainult netovõlaga riigid vähendavad oma tasakaalustamatust, mistõttu jooksevkonto ülejääk suureneb. G20 tasandil sõlmitud ülemaailmse kokkuleppe raames kutsutakse euroala liikmesriike kasutama nii eraldi kui ka ühiselt kõiki poliitilisi vahendeid, olgu need raha-, eelarve- või struktuuripoliitika valdkonnast, et saavutada tugev, kestev, tasakaalus ja kaasav majanduskasv.
- (2) Sihikindlad struktuurireformid peaksid lihtsustama inim- ja kapitaliressursside sujuvat ja tõhusat ümberjaotamist ning aitama toime tulla praeguste tehnoloogiliste ja struktuuriliste muutustega. Vaja on reforme, mis loovad soodsa ärikliima, viivad lõpule ühtse turu loomise ja kõrvaldavad investeerimistakistused. Sellised jõupingutused on üliolulised, et suurendada tootlikkust ja tööhõivet, tugevdada riikide lähenemist ning parandada euroala majanduse kasvupotentsiaali ja kohanemisvõimet. Struktuurireformidega, mille käigus luuakse tõhusad turud, millel on tundlikud hinnamehhanismid, lihtsustatakse rahapoliitika ülekandumist reaalmajandusse ja seega toetatakse rahapoliitikat. Reformid, millele kõrvaldatakse investeerimise kitsaskohad ja toetatakse investeringuid, võivad anda kahekordset kasu, kuna lühemas perspektiivis toetavad need majandustegevust ja pikas perspektiivis loovad majanduskasvu.

Suure välisvõlga liikmesriikide jaoks, kus võlakoormat tuleb vähendada enam, on tootlikkust suurendavad reformid eriti olulised, kuna kiirem majanduskasv aitab vähendada võla osakaalu SKPst. Ka hinnapõhise ja hinnavälise konkurentsivõime suurendamine aitaks sellistes riikides maksebilanssi veelgi tasakaalustada. Suure jooksevkonto ülejäägiga liikmesriigid saavad panustada euroala maksebilansi tasakaalustamisse uute meetmete kehtestamisega, sealhulgas tehes struktuurireforme, mis lihtsustavad ülemääraste säästude suunamist sisenõudlusse, eelkõige suurendades investeeringuid. Ka praegused madalad intressimäärad pakuvad sellega seoses lisavõimalusi, seda eelkõige riikides, kelle eelarves on märkimisväärselt manööverdamisruumi.

- (3) Struktuurireformide, sealhulgas riigipõhistes soovitudes kirjeldatud ning majandus- ja rahaliidu väljakujundamiseks vajalike reformide rakendamise paremal koordineerimisel saab olla positiivne ülekanduv mõju liikmesriikides ja see võib tugevdada reformide mõju lühikeses perspektiivis. Eurorühma temaatilised arutelud on osutunud väärtuslikuks vahendiks, et tekiks ühine arusaamine euroala reformide prioriteetidest, jagataks parimaid tavasid ning toetataks reformide elluviimist ja struktuurilist lähenemist. Eurorühm peaks selliseid arutelusid jätkama, muutma need võimaluse korral veelgi intensiivsemaks ning tuginema neis kokkulepitud ühistele põhimõtetele ja võrdlusanalüüsile. **Nende aruteludega tuleks jätkata, ilma et need piiraksid käimasolevaid arutelusid asjakohastes nõukogu koosseisudes, samas tunnistades asjakohastel juhtudel ühiste väljakutsete ja kogemuste kogu ELi hõlmavat asjakohasust ja laadi.** Nõukogu 20. septembril 2016. aastal vastu võetud soovitus³ alusel loodavad riiklikud tootlikkuse komiteed saavad samuti panustada riiklikul tasandil toimuvasse mõttevahetusse ning aidata välja töötada struktuurireforme, mis on liikmesriikide jaoks euroala majanduse kontekstis vajalikud.

³ ELT C 349, 24.9.2016, lk 1.

- (4) Asjakohase üldise eelarvepoliitika saavutamiseks ning rahaliidu nõuetekohaseks toimimiseks on väga oluline riikide eelarvepoliitikate tugev koordineerimine, tuginedes ühistele eeskirjadele. Ühiste eelarve-eeskirjade eesmärk on saavutada riiklikul tasandil võla jätkusuutlikkus, jättes samas aga ruumi makromajanduslikuks stabiliseerimiseks. Riiklikus ja euroala üldises eelarvepoliitikas tuleb seepärast leida tasakaal kahe erineva eesmärgi vahel, st tagada riikide rahanduse jätkusuutlikkus pikas perspektiivis ning makromajanduslik stabiilsus nii riikide kui ka euroala tasandil lühikeses perspektiivis. Praeguses majanduse elavnemise ja kasutamata tootmisvõimsuse seisukohast ebakindlas olukorras, kus rahapoliitika on olnud väga leebe, on vajalik ka euroala tasandi eelarvepoliitika, et täiendada rahapoliitikat nõudluse toetamisel, eelkõige investeeringute puhul, ja madalast inflatsioonist väljumisel. Eelarvepoliitika mõju, sealhulgas ülekanduv mõju riigilt riigile, on võimendatud madalate intressimääradega. Seega räägivad faktid selle poolt, et soovitada kogu euroalal järgida positiivsemat eelarvepoliitikat. Praeguses olukorras leiab komisjon, et 2017. aastal on kogu euroalal soovitatav laiendada eelarvemahtu kuni 0,5 % SKPst.⁴ Jäädes vahemikku 0,3–0,8 %, võib seda pidada ettevaatlikuks ja pragmaatiliseks eesmärgiks, et leida tasakaal makromajandusliku stabiliseerimise ja jätkusuutliku eelarve vahel. Samas püsib mitmes liikmesriigis valitsemissektori võlakoormus suur ja seal on jätkuvalt vaja muuta riigi rahandus keskpikas perspektiivis jätkusuutlikuks. Seepärast on vaja tagada, et liikmesriikide eelarve kohandamine oleks asjakohaselt diferentseeritud, võttes arvesse eelarvepoliitilist manööverdamisruumi ja ülekanduvat mõju euroala riikide vahel. Eelarve-eesmärke varuga täitvad liikmesriigid võiksid kasutada eelarvepoliitilist manööverdamisruumi sisenõudluse ja kvaliteetsete investeeringute, sealhulgas piiriüleste investeeringute toetamiseks Euroopa investeerimiskava raames. Näiteks on tagatiseid Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi eriti tõhus viis, kuidas eelarvepoliitilise manööverdamisruumiga liikmesriigid saaksid maksimeerida mõju reaalmajandusele ja euroala majanduse elavnemisele. Liikmesriigid, kes peavad pakti ennetusliku osa alusel tegema eelarves täiendavaid kohandusi, peaksid tagama, et nad järgmisel aastal üldiselt järgivad stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid. Liikmesriigid, kelle suhtes kohaldatakse pakti paranduslikku osa, peavad tagama ülemäärase eelarvepuudujäägi õigeaegse korrigeerimise, sealhulgas kehtestama eelarvepuhvid ettenägematuteks olukordadeks.

⁴ Vt COM(2016) 727 (final), 16.11.2016.

Struktuurireformid, eriti tootlikkust suurendavad reformid, saavad toetada majanduskasvu ja parandada riigi rahanduse jätkusuutlikkust. Lisaks suurendaks riigieelarvete sisu ja juhtimise otsustav parandamine nii tulude kui ka kulude poolel, suunates selleks rohkem vahendeid materiaalseks ja immateriaalseks investeringutesse, kõigepealt eelarvete mõju nõudlusele ja seejärel tootlusele. Selleks et tugevdada liikmeriikide poliitikate usaldusväärsust ja aidata leida õige tasakaal, mis tagaks lühikeses perspektiivis makromajandusliku stabiilsuse, võla jätkusuutlikkuse ja pikaajalise majanduskasvu, peavad riikide eelarveraamistikud olema tõhusad.

- (5) Euroala riikide tööturgudel jätkub järk-järguline elavnemine ja töötuse määr väheneb kindlalt. Pikaajalise töötuse ja noorte töötuse määr on siiski endiselt kõrge ning vaesus, **sotsiaalne tõrjutus ja ebavõrdsus on jätkuvalt suureks probleemiks** mitmes liikmesriigis. Olenemata [...] edusammudest tööturgude vastupanu- ja kohanemisevõimet suurendavate reformide tegemisel, püsivad euroalal märkimisväärsed erinevused, mis on jätkuvalt väljakutseks euroala sujuvale toimimisele. Selleks et suunata tööjõudu sujuvalt ja püsivalt ümber tootlikematesse sektoritesse, toetada nende inimeste tööturule (taas)integreerimist, kes vahetavad töökohta või on tööturult kõrvale jäänud, ning et vähendada segmenteeritust ja soodustada **majanduslikku ja sotsiaalset lähenemist**, sealhulgas parandades kvaliteetse tööhõive võimalusi, on vaja hästi läbimõeldud, õiglast ja kaasavat tööturгу, sotsiaalkaitset ning maksu- ja toetuste süsteeme. Nende süsteemide tulemuseks on samuti tõhusam automaatne stabiliseerumine ning tugevam, **jätkusuutlikum ja kaasavam** majanduskasv ja tööhõive, mis on olulised sotsiaalsetele väljakutsetele vastamiseks euroalal. Vajalikud on muu hulgas järgmised reformid:
- i) töökaitsealaste õigusaktide muutmine, eesmärgiga tagada usaldusväärsed lepingulised suhted, mis tagaksid paindlikkuse ja kindluse nii töötajatele kui ka tööandjatele, soodustaksid üleminekuid tööturul, väldiksid kahetasandilist tööturгу ja võimaldaksid vajaduse korral tööjõukulude korrigeerimist – valdkond, kus viimastel aastatel on reforme tehtud eriti intensiivselt;
 - ii) oskuste parandamine, parandades haridussüsteemi ja elukestva õppe laiahaardeliste strateegiade toimimist ja tõhusust, keskendudes tööturu vajadustele;

iii) tõhusad aktiivsed tööturumeetmed, mis aitavad töötutel, sealhulgas pikaajalistel töötutel, pöörduda tagasi tööturule ja mis suurendavad tööturul osalemise määra ning

iv) kaasaegsed, **jätkusuutlikud** ja piisavad sotsiaalkaitstesüsteemid, **mis aitavad kogu elutsükli jooksul tulemuslikult ja tõhusalt kaasa sotsiaalsele kaasatusele ja** tööturul integreerumisele. Peale selle võib tööturu tulemusi parandada ka maksustamise suunamine tööjõult mujale, seda eriti väikese sissetulekuga töötajate puhul, ja õiglase maksusüsteemi tagamine. Selliseid reforme ellu viinud euroala liikmesriigid on vastupidavamad ning nende tulemused tööhõive- ja sotsiaalvaldkonnas on paremad. **Selliste reformide kujundamisel tuleb võtta arvesse nende potentsiaalset sotsiaalset mõju.**

- (6) Pangandusliidu loomine edeneb, kuid see ei ole veel valmis. Ühise hoiuste tagamise skeemi ja ühtse kriisilahendusfondi ühise kaitsemeetme puudumine ei lase pangandusliidul kõrvaldada seost pankade ja riikide vahel. Kuigi euroala pangandussektori vastupanuvõime on alates kriisist paranenud, on surve pankadele kasvanud mitme teguri tõttu, nagu viivislaenude suur osakaal, ebatõhusad ärimudelid ja ülevõimsus mõnes liikmesriigis, mis kõik vähendavad kasumlikkust ja ohustavad elujõulisust. Selline surve piirab pankade võimet anda majandusele laenu. Riskid laienevad ka reaalmajandusele, kus avaliku sektori ja finantssektoriväline erasektori võlakoormus jääb mõnes liikmesriigis suureks. Erasektoris on jätkuvalt vaja võlakoormat nõuetekohaselt vähendada ning teha kindlaks, teenindada ja vajaduse korral restruktureerida elujõulised laenud ja likvideerida halvad laenud, nii et kapitali saaks ümber jaotada kiiremini ja tulemuslikumalt. Edukaks ja majanduskasvu soosivaks võlakoormuse vähendamiseks on sellega seoses esmatähtis tegeleda jätkuvalt liiga suure viivislaenude tasemega, järgida ettevõtjate ja kodumajapidamiste maksejõuetusraamistike väljatöötamisel ühtseid põhimõtteid, sealhulgas parandada maksejõuetusmenetlusi ja kohtuväliste kokkulepete raamistikke.

- (7) Viimase aasta jooksul on saavutatud teatavat edu viie juhi aruandes Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise kohta esitatud algatuste osas, nagu näiteks Euroopa poolaasta raames euroala mõõtme suurendamine, riiklike tootlikkuse komiteede loomise soovitus ja komisjoni juurde Euroopa Eelarvenõukogu loomine. Praegu töötatakse eelarve-eeskirjade läbipaistvuse parandamisega ja keerukuse vähendamisega. Muudes majandus- ja rahaliidu jaoks olulistes algatustes, nagu Euroopa hoiuste tagamise skeemis, mille ettepaneku esitas komisjon 2015. aasta novembris, pole siiski kokkuleppele jõutud. Peale selle esineb seoses viie juhi aruandega ka üldisemaid probleeme, millega tuleb tegeleda. Komisjon on andnud teada kavatsusest esitada 2017. aasta märtsis valge raamat Euroopa tuleviku kohta, milles käsitletakse ka majandus- ja rahaliidu tulevikku. Selleks et leppida kokku edasises tegevuses, on vaja kõigi euroala liikmesriikide ja ELi institutsioonide, aga ka euroalasse mittekuuluvate liikmesriikide ühise vastutuse ja eesmärgi tunnetamist, kuna tugev majandus- ja rahaliit annab ELile rohkem jõudu probleemidega toimetulekuks ja sellel on positiivne mõju ka euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele,

SOOVITAB euroala liikmesriikidel iseseisvalt ja ühiselt võtta eurorühma raames aastatel 2017–2018 järgmisi meetmeid.

1. Järgida poliitikat, mis toetab majanduskasvu nii lühikeses kui ka pikas perspektiivis, ning parandada kohanemisvõimet, tasakaalustamist ja lähenemist. Seada prioriteediks reformid, mis suurendavad tootlikkust, parandavad institutsioonilist ja ärikeskkonda, kõrvaldavad investeerimise kitsaskohad ja toetavad töökohtade loomist. Jooksevkonto puudujäägi või suure välisvõlga liikmesriigid peaksid suurendama tootlikkust, piirates tööjõu ühikukulu. Suure jooksevkonto ülejäägiga liikmesriigid peaksid kiirendama sisenõudlust tugevdavate meetmete rakendamist, eelkõige investeerimine.

2. Järgida üldiselt positiivset eelarvepoliitikat, mis täiendab omavahel tasakaalus olevaid poliitikameetmeid, et toetada reforme ja tugevdada majanduse elavnemist 2017. aastal eelarvemahu suurendamisega kuni 0,5 % SKPst. Kombineerida stabiilsuse ja kasvu pakti kohaseid riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust tagavaid riiklikke meetmeid meetmetega, millega stabiliseeritakse euroala makromajandust lühikeses perspektiivis, kasutades kogu stabiilsuse ja kasvu pakti kohast manööverdamisruumi. Lähtuda iga liikmesriigi eelarve kohandamisest sellest, milline on tema olukord stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmisel ning milline on kogu euroala olukord ja euroalas riigilt riigile üle kanduv mõju:
- i) eelarve-eesmärke varuga täitvad liikmesriigid võiksid kasutada eelarvepoliitilist manööverdamisruumi sisenõudluse ja kvaliteetsete investeeringute, sealhulgas piiriüleste investeeringute toetamiseks Euroopa investeeringute kava osana;
 - ii) liikmesriigid, kes peavad pakti ennetusliku osa alusel tegema eelarves täiendavaid kohandusi, peaksid tagama, et nad järgmisel aastal üldiselt järgivad stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid;
 - iii) liikmesriigid, kelle suhtes kohaldatakse pakti paranduslikku osa, peavad tagama ülemäärase eelarvepuudujäägi õigeaegse korrigeerimise, sealhulgas kehtestama eelarvepuhvid ettenägematuteks olukordadeks. Parandada riigi rahanduse struktuuri, tehes rohkem ruumi materiaalsele ja immateriaalsele investeeringutele, ning tagada riiklike eelarveraamistike tõhus toimimine.
3. [...] Viia ellu reforme, mis edendavad **konkurentsivõimet**, töökohtade loomist, **töökohtade kvaliteeti, vastupanuvõimet ning majanduslikku** ja sotsiaalset [...] **lähenemist**, tuginedes tulemuslikule sotsiaaldialoogile. Sellised reformid peaksid hõlmama:
- i) usaldusväärseid töölepinguid, mis tagavad paindlikkuse ja kindluse nii töötajatele kui ka tööandjatele;
 - ii) kvaliteetset ja tõhusat haridus- ja koolitussüsteemi ning laiahaardelisi elukestva õppe strateegiaid, mis on suunatud tööturu vajadustele;
 - iii) tõhusaid aktiivseid tööturumeetmeid, millega toetatakse tööturul osalemist;
 - iv) kaasaegseid, **jätkusuutlikke** ja piisavaid sotsiaalkaitstesüsteeme, **mis aitavad kogu elutsükli jooksul tulemuslikult ja tõhusalt kaasa sotsiaalsele kaasatusele ja** tööturul integreerumisele. Suunata maksustamine tööjõult mujale, seda eriti väikese sissetulekuga töötajate puhul ja liikmesriikides, kus kulupõhine konkurentsivõime on alla euroala keskmise, kusjuures eelarvepoliitilise manööverdamisruumita riikides peaks maksustamine olema eelarveneutraalne.

4. Leppida komisjoni 2015. aasta novembri ettepaneku põhjal kokku Euroopa hoiuste tagamise skeemi loomises ja alustada ühtse kriisilahendusfondi ühise kaitsemeetme väljatöötamist, et see hakkaks toimima enne fondi üleminekuperioodi lõppu. Töötada välja ja rakendada tõhus strateegia kogu euroala jaoks, et tegeleda pangandussektori elujõulisust ohustavate riskidega, sealhulgas viivislaenude suure osakaalu, ebatõhusate ärimudelite ja ülevõimsusega. Liikmesriikides, kus erasektori võlakoormus on suur, toetada võlakoormuse nõuetekohast vähendamist.
5. Avatud ja läbipaistval viisil kiirendada algatuste tegemist, et viia lõpule majandus- ja rahaliidu loomine, austades täielikult ELi siseturgu. Rakendada 1. etapi ülejäänud meetmed, mis esitati viie juhi aruandes Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise kohta.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja
